

ת"פ 31952/09/15 - המאשימה נגד מוחמד חסאסנה

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 31952-09-15 מדינת ישראל נ' חסאסנה

בפני כבוד השופט אילן סלע

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)

נגד

מוחמד חסאסנה

המאשימה

הנאשם

הכרעת דין

כתב האישום ותשובת הנאשם

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של קבלת דבר במרמה, לפי סעיף 415 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק").
2. לפי המתואר בכתב האישום, בחודש מרץ 2011 או בסמוך לכך, הציע הנאשם לסאבר אבו סרחאן (להלן: "המתלון") שתי הצעות עסקיות לצורך קבלת רווח כספי: האחת, לרכוש עמו אוטובוס להסעת תלמידים (להלן: "הצעת האוטובוס") והשנייה, לרכוש עמו כבשים (להלן: "הצעת הכבשים"). לצורך מימוש ההצעות, ביקש הנאשם מהמתלון שיעביר לו סכום של 160,000 ₪ להצעת האוטובוס ומאוחר ע יותר סך של 200,000 ₪ להצעת הכבשים. לפי הטענה, הנאשם עשה זאת מבלי שהתכוון לרכוש אוטובוס או כבשים, כי אם מתוך רצון לגרום למתלון להעביר אליו כספים. זאת, שעה שהנאשם יודע כי המתלון נפגע לפני מספר שנים בתאונת דרכים וקיבל פיצוי בסך של 1.6 מיליון ₪.
3. המתלון ואמו, חאולה אבו סרחאן, מסרו לידי הנאשם בחודש מרץ 2011, בשתי הזדמנויות שונות, סך כולל של 360,000 ₪ לשם ביצוע ההצעות הנזכרות. הנאשם התחמק מדרישות המתלון ואמו לחתום על מסמך המאשר את קבלת הכספים. בפועל הנאשם לא ביצע את ההצעות הנזכרות והשתמש בכסף שקיבל לצרכיו האישיים.
4. בהמשך, בעקבות התערבות מכובדים בכפר מגוריהם של המתלון והנאשם, החזיר הנאשם למתלון סך של 120,000 ₪ על ידי העברת דירה שהייתה בבעלותו על שמו של המתלון. בנוסף הוא החזיר למתלון סך של 4,000 ₪.
5. ביום 22.12.12 חתם הנאשם על הסדר חוב עם אביו של המתלון, אבו סרחאן ברקאת, באשר להחזר החוב,

מבלי לבקש את רשותו של המתלונן. לפי ההסדר, הנאשם ישלם לאביו של המתלונן, סך שלא יפחת מ-1,000 ₪ לחודש החל מיום 20.01.13, על חשבון הכספים שהנאשם חייב למתלונן. במסגרת הסדר החוב שילם הנאשם לברקאת סך של 4,000 ₪ אך הם לא הועברו לידי המתלונן.

6. הנאשם הודה כי קיבל את הכסף, סך של 360,000 ₪, מידי המתלונן ואמו לאחר שהציע להם את הצעת האוטובוס ואת הצעת הכבשים. ואולם, לא הייתה לו כל כוונה לרמות, והוא אף פעל למימוש ההצעות. הוא הוסיף כי לא ניסה להתחמק מהמתלונן ואמו ולא נתבקש על ידם לחתום על מסמך המאשר את קבלת הכספים. בד בבד, הנאשם הודה כי הגיע להסכם על השבת הכספים בהתערבות נכבדי הכפר.

7. המאשימה הצטיידה עם עדויות המתלונן, אביו ואמו ועם עדויות מר חלף עיבדיה (מוכתר ג'בל מוכבר) ומר נידאל כאמל אשר היו שותפים בקידום המשא ומתן בין הנאשם למתלונן ואמו להגעה להסדר חוב. מנגד הנאשם סמך טענותיו על עדותו שלו בלבד.

דין והכרעה

8. נסיבות העבירה המיוחסת לנאשם - קבלת דבר במרמה - הדורשות הוכחה, הינן הצגת טענה כוזבת וקבלת דבר מכוח אותה טענה. להוכחת היסוד הנפשי יש להוכיח כי הנאשם ידע כי הידיעה שמסר למתלונן הינה כוזבת והוא ידע כי המתלונן מסר לו את הכספים בשל הידיעה הכוזבת אותה מסר לו. בשים לב לכך, המחלוקת בין הצדדים מצומצמת ביותר, שכן כאמור אין מחלוקת כי הנאשם הציע למתלונן ולאמו לתת לו סך של 160,000 ₪ וסך נוסף של 200,000 ₪ לשם השקעה באוטובוס המשמש להסעות ובכבשים כשהם יחלקו ברווחים. השאלה היחידה היא אפוא, האם היה ממש בטענה זו במועד אמירתה למתלונן ואמו וקבלת הכסף או שהיא נאמרה על ידי הנאשם ביודעו שאינה אמת. בשים לב למחלוקת זו, הרי שלמעשה, רוב ככל העדויות לא היה בהם תרומה של ממש.

9. באשר להצעת הכבשים, אין מחלוקת כי בפועל לא נרכשו כבשים על ידי הנאשם. אכן, הנאשם טען בעדותו בבית המשפט כי שילם עבור רכישת כבשים אך נהיר לחלוטין כי גרסתו זו אין בה ממש. לא זו בלבד שמדובר בגרסה מופרכת ומשוללת היגיון, אלא שהיא עמוסה בסתירות לגרסתו של הנאשם במשטרה, ומעל הכול, הנאשם לא הביא ולו ראשית ראיה לא רק להתרחשותה של גרסתו אלא אף להתכנותה.

10. לדברי הנאשם בבית המשפט, הוא הכיר בדואי בבאר שבע (להלן: "המוכר") - לאחר שתר במקום אחר מוכרי כבשים - שהציע לו 150 כבשים בתמורה של 1,500 ₪ לכבש. כשהופנה לכך שבחקירתו במשטרה הוא דיבר על רכישת 300 כבשים השיב כי בתחילה דובר על 150 כבשים אך לבסוף הוסכם על 300. ברי, כי אין בהסבר זה כדי ליתן טעם מדוע בבית המשפט ציין רכישת 150 כבשים. גם לא הוברר כיצד ניתן לרכוש 300 כבשים תמורת סך של 250,000 ₪ (הסכום שלטענת הנאשם הוא שילם למוכר) כשעלות כל כבש היא 1,500 ₪. יצוין כי בניגוד לגרסה זו, בהמשך עדותו בבית המשפט, ציין הנאשם כי חבר שלו, תושב בית לחם, גם לגביו לא ידע לציין פרטים מלבד את שמו - מחמוד, הוא זה שהפנה אותו למוכר.

11. בהמשך עדותו בבית המשפט ציין הנאשם כי לא היה מדובר בעיר באר שבע כי אם במאהל בדואי מימין לכביש המוביל לערד. הוא לא ידע לומר את שמו של המוכר עמו רקם את העסקה ולא ידע לציין דבר אחד אודותיו. רק בסוף עדותו כאשר טען שאינו חושש לכספו כי הוא מדבר עם אנשים המכירים את המוכר על מנת שישבו לו את כספו והוא נדרש לשאלה כיצד הוא משוחח עם אנשים אודות אותו מוכר כשאין הוא יודע את שמו, השיב כי כינויו של המוכר הוא אבו עייד.

12. בהמשך טען הנאשם כי בחלוף 15 ימים חזר למאהל, פגש את המוכר והלה ביקש ממנו לשוב בעוד 10-15 ימים עד אשר הוא יארגן עבורו את הכבשים. הוא חזר בחלוף 10 ימים ושהה עם המוכר עד הערב. לבסוף סיכמו כי לכשיהיה חדש בעניין הכבשים, המוכר יודיע לו באמצעות מכר מירושלים. לא נמסר פרט כלשהו אודות מכר זה. בחלוף מספר חודשים ומשהכבשים בוששו לבוא, שב הנאשם למאהל ושם מסרה לו משפחת המוכר כי הוא הלך לתקופת מה והוא עתיד לחזור. להיכן הלך? מתי ישוב? לא ניתנה לכך תשובה. לדברי הנאשם, הוא היה במאהל כ-10-15 פעמים עד שנבצר ממנו להגיע. בכל הפעמים הגיע בגפו. עם כל זאת, הוא לא התייחס ועד היום הוא מחפש את המוכר על מנת שיחזיר לו את הכסף.

13. לא זו בלבד, שגרסתו של הנאשם, לפיה מבלי שהכיר את הבדואי ומבלי שידע כל פרט אודותיו - לא שם ולא כתובת ולא טלפון - הוא מסר לו ₪ 250,000 במזומן תמורת הבטחה לקבלת הכבשים בחלוף שבוע, אינה מסתברת בעליל; אלא שדבריו נסתרו מעצמם. כך, למשל, בניגוד לדבריו בסוף עדותו כי בכל ביקוריו במאהל הוא הגיע בגפו, בתחילת עדותו ציין כי בביקורו השני במאהל הוא הגיע עם אדם בשם מחמוד שאמר לו שהוא מכיר הרבה בדואים המוכרים כבשים. לצד זאת הוא טען כי מחמוד לא ידע לאיזה צורך הוא מתלווה אליו למאהל. למעשה, בסוף הוא טען כי גם את מחמוד זה הוא אינו מכיר וכי פגש אותו רק פעמיים.

14. זאת ועוד. אל מול גרסת הנאשם בבית המשפט, עומדת הגרסה שמסר במשטרה. שם, במסגרת עימות בינו לבין אמו של המתלונן (ת/9), הוא סיפר כי אכן רצה לקנות כבשים, אך הכבשים שהוצגו לו היו ללא אישורים והכבשים היו חולות ולכן הוא לא רכש אותם. לסיפור זה לא היה כל זכר בעדותו של הנאשם בבית המשפט. אדרבה, בעדותו בבית המשפט סיפר כאמור, כי מסר את הכסף עבור כבשים למוכר, בניגוד לגרסתו בעימות שם טען כי לא מסר את הכסף למוכר, וכי הכסף נותר בידיו ומאוחר יותר הכסף נלקח על ידי מס הכנסה (שורות 56-63).

15. כך גם בניגוד לעדותו בבית המשפט, בהודעה במשטרה (ת/11) הוא טען ששמו של המוכר שמכר לו את הכבשים הוא אחמד והוא הכיר אותו בבית לחם. בהמשך ציין גם את שם משפחתו של המוכר - אבו רביע או אבו רביעה (שורה 68). בבית המשפט הוא טען כאמור כי אינו יודע כלל את שמו של המוכר. בהודעתו במשטרה הנאשם גם סיפר כי שילם לאותו אחמד בבית לחם, בניגוד לדבריו בבית המשפט כי שילם למוכר עבור הכבשים במאהל שלו ליד באר שבע. לפי הודעתו במשטרה המוכר היה אמור לפגוש אותו בשוק בבית לחם (שורות 13-16), והוא כלל לא ידע היכן הוא גר (שורה 64), גם זאת בניגוד לדבריו בבית המשפט שהסיכום היה כי הוא יגיע אל המוכר לבאר שבע וכי הוא ביקר במאהל שלו פעמים רבות.

16. עוד בהודעתו במשטרה, הנאשם סיפר כי שילם למוכר סך של 400,000 ₪ וכי בביקורו השני אצל המוכר נלווה

אליו חבר מבית לחם בשם מחמוד. זאת כאשר בבית המשפט ציין כי שילם רק 250,000 ₪ וכן טען כי בכל ביקוריו אצל המוכר הוא היה בגפו. במשטרה גם טען הנאשם כי אנשים אמרו לו כי המוכר צוחק על אנשים והוא יתקשה לקבל את כספו בעוד בבית המשפט טען כי אינו חושש לכספו אחר שאנשים ציינו בפניו כי הם בקשר עם אותו מוכר.

17. הנה כי כן אין כל ממש בגרסת הנאשם. כמעט אין פרט אשר לא נתגלתה סתירה לגביו ואין כל אישוש ולו לחלק מגרסת הנאשם. לא ידוע מיהו המוכר, היכן הוא גר, ומיהו אותו מוחמד. הנאשם לא הביא לעדות איש מאותם אנשים שלדבריו מכירים את המוכר אשר איתם הוא משוחח והם מרגיעים אותו כי המוכר "אבו עייד" ישיב לו את כספו.

18. גם באשר להצעת האוטובוס, הגרסה שנמסרה בבית המשפט מפי הנאשם בלתי הגיונית, עומדת בסתירה מוחלטת לגרסתו במשטרה וגם היא לא זכתה לאישוש כלשהו.

19. גרסתו של הנאשם בבית המשפט הייתה כי הוא היה שותף ברכב הסעות עם חבר בשם ראפת והרכב היה רשום על שם חברת נסיעות בה רפאת עבד. הוא לא ידע לנקוב בשמה של החברה, לא סיפק פרטים על רפאת זה, ולמותר לציין כי ראפת לא הגיע למתן עדות. הנאשם גם לא ידע להציג מידע כלשהו אודות הרכב, ולא הציג כל מסמך שיש בו לתמוך בטענותיו בדבר החזקת רכב הסעות וביצוע נסיעות כלשהן.

20. לדבריו, בבית המשפט, הרכב נרכש בשנת 2009 או 2010 תמורת סך של 140,000 ₪ ולאחר שהרכב עבר תאונה קשה הוא נמכר לחלפים בחצי מחיר. גם לטענות אלו לא הובאה ולו ראשית ראייה. לבסוף ציין, כי נתקבל עבור הרכב סך של 30,000 ₪ והוא קיבל מחצית. כמובן, שלא היה לו הסבר מניח את הדעת מדוע שילמה גם המתלונן - לפי גרסתו - סך של 160,000 ₪ על מנת להיות שותפה בזכויותיו של הנאשם ברכב בסך של 70,000 ₪ בלבד.

21. גרסה זו של הנאשם בבית המשפט עומדת גם היא בסתירה מוחלטת לגרסה שמסר במשטרה. כך, בעימות בינו לבין אמו של המתלונן (ת/9), סיפר הנאשם כי בכסף שקיבל מהמתלונן הוא רכש רכב מסוג פורד בתמורה ל-70,000 ₪. רכב שהיה מעוקל. כשנדרש ליתרת הכספים שקיבל מהמתלונן השיב כי הוא שילם בזה חובות וחלק נתן לאדם כלשהו (מבלי שנקב בשמו) כדי להיות שותף עמו. בהמשך (שורה 45) ציין כי רכש בכסף דירה.

22. למעשה, בהודעה הראשונה שמסר במשטרה (ת/11) הנאשם הכחיש תחילה כי הייתה הצעה כלשהי לרכישת אוטובוס אלא רק הצעה לרכישת עיזים (שורות 88-90, 108). רק בהודעה שמסר ביום 18.03.15 (ת/12), יותר משנתיים לאחר מסירת הודעתו הראשונה, הוא ציין כי אכן הייתה הצעה לרכישת רכב הסעות. ואולם, בניגוד לגרסתו בבית המשפט, הוא ציין כי הוא רכש רכב תמורת 70,000 ₪ והמוכר נעלם. הוא גם ציין כי מכר את הרכב בחלוף שנה, בניגוד לעדותו בבית המשפט כי הרכב ניזוק בתאונה, ושותפו הוא זה שמכר את הרכב.

23. יצוין כי הנאשם טען כי במשך הזמן השיב למתלונן סך של 50,000 ₪, אך גם לטענה זו לא הוצגה כל אסמכתא.

24. הנאשם מואשם בעבירה לא קלה, וחזקה עליו כי לו הייתה בידיו ראייה כלשהי, ולו הקלושה ביותר שיש בה לתמוך בסיפוריו הוא היה מצטייד בה. גרסתו המופרכת לא נתמכה במאומה, והתברר כי מדובר בגרסת בדים, "לא דברים ולא יער", לא כבשים ולא אוטובוס.

25. אין אפוא, כל ספק כי הצעת הכבשים כמו גם הצעת האוטובוס בשקר ובכזב יסודם ושעה שהנאשם מסר מידע זה למתלון ואמו הוא עשה זאת בידעו כי מדובר במידע כוזב והוא עשה כן אך כדי לקבל לידיו את הכסף מידי המתלון.

26. ובאשר לטענה כי הנאשם העביר למתלון באמצעות אמו במשך מספר חודשים סכומים נוכח הרווחים מהאוטובוס, לא זו בלבד שלא הוכח תשלום של יותר מפעמיים כ-1,000-2,000 ₪ כפי שהעידה אם המתלון ועדותה מהימנה עלי, אלא שאין בכך כדי ללמד דבר על כך שקבלת הכספים הייתה במרמה, ואין בהשבת הכספים, וודאי כאשר מדובר בסכומים פעוטים בלבד, כדי לאיין את העבירה. הנאשם נטל את כספי המתלון תוך סיפור כזב בדבר השקעת כסף ברכישת כבשים ובאוטובוס, ובנסיבות אלו, בין אם מדובר בהחזרה אמתית של הכספים שנטל שלא כדין, ובין אם היא נועדה להציג מצג שווא כאילו אכן קיימת השקעה, אין בה לשנות מהמסקנה, כי הסיפור בדבר הכבשים והאוטובוס היה סיפור כזב.

27. גם העובדה כי בהמשך נוכח התערבות נכבדי הכפר, השיב הנאשם למתלון חלק מהכספים ואף העביר דירה לבעלות המתלון, אין בה כדי לסייע לנאשם ואין בה כדי לאיין את העבירה. שכן, אין בחשיפת המעשה של קבלת דבר במרמה, אפילו הוחזר הדבר, כדי לאיין את העבירה; ואפילו אין בכך כדי להפוך את המעשה, למעשה עבירה של ניסיון בלבד. גם כוונה להחזיר בעתיד את הדבר שהוצא במרמה אינה שוללת קיומה של כוונת מרמה בעת קבלת הדבר (ע"פ 2796/03 **ביבס נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 05.07.04)).

28. בשולי הדברים יצוין כי השתכנעתי שהנאשם אכן ידע כי בידי המתלון כספים רבים שנתקבלו אצלו כפיצוי בגין תאונת הדרכים, גם אם הוא לא ידע בדיוק את היקפם, כפי שהנאשם הודה בעצמו. השתכנעתי גם כי הנאשם הכיר במצוקתו של המתלון, מצוקה עליה ניתן היה לעמוד גם מעדות המתלון בבית המשפט, כאשר הוא נתקשה לשתף פעולה במשך החקירה כולה. כמו כן, השבת הכספים לאביו של המתלון, שעה שהנאשם ידע כי אין לאב קשר עם בנו, וכשהאב הוא למעשה גיסו של הנאשם, מעמידה בספק את רצינות כוונותיו להשבת הכספים שנלקחו על ידו במרמה.

29. בשים לב לכל האמור, הוכח מעבר לכל ספק כי הנאשם ידע כי הידיעה שמסר למתלון ואמו במטרה לקבלת הסך של 360,000 ₪ בדבר שותפות באוטובוס וברכישת כבשים הינה כוזבת והיא נאמרה למתלון ואמו במטרה אחת - לקבלת הכספים מידיהם.

לפיכך, אני מרשיע את הנאשם בעבירה שיוחסה לו בכתב האישום.

ניתנה היום, י"ג סיוון תשע"ז, 07 יוני 2017, במעמד המתייצבים.

